

Sark. Pożegnanie z feudalizmem

Autor tekstu: **Maciej Psyk**

W Europie padł ostatni bastion feudalizmu – zależna od Korony Brytyjskiej i leżąca 32 km wybrzeża Francji niewielka wyspa Sark. Z powierzchnią 5 km kw. i populacją zawsze poniżej tysiąca osób nie zaprzętała nigdy uwagi wielkich tego świata od czasu jej ponownego zasiedlenia przez Anglików w 1563 roku po okresie, kiedy była bezлюдna wskutek zdziesiątkowania mieszkańców przez epidemię ospy w XIV wieku. Jedynie w latach 1940-1945 Niemcy przewencyjnie zajmowali ją wraz z całym archipelagiem Wysp Normandzkich i podziękowali za władzę nad wyspą ówczesnej zarządzającej. W 1942 dzięki zeznaniom brytyjskiego agenta, polskiego robotnika przymusowego, komandosi brytyjscy w ramach operacji Basalt wylądowali na wyspie zabijając czterech Niemców i porywając jednego, który okazał się być później kopalnią informacji dla wywiadu. Po tej akcji Hitler nakazał eksterminować wszystkich pojamyh komandosów koalicji antyhitlerowskiej. Była to jedyna nowożytna styczność wyspy ze światem zewnętrznym.

Tak byłoby pewnie do dzisiaj, gdyby nie to, że w 1993 roku miliarder David Barclay z branży hotelarskiej kupił sąsiednią wysepkę Brecqhou za 2,33 miliona funtów z zamiarem wybudowania tam luksusowego i bezpiecznego hotelu dla VIPów z dala od dziennikarzy i demonstrantów towarzyszących wszystkim spotkaniom na szczycie. Ponieważ w feudalnej radzie wyspy zasiada 40 posiadaczy ziemi, businessman miał z mocy prawa możliwość zasiadania w niej, kosztem jednak zapłacenia trybutu (Treizieme) w wysokości 1/13 wartości nabycia wyspy czyli 179 tysięcy funtów oraz złożenia przysięgi na wierność suwerenowi wyspy zwanemu Seigneur of Sark. David Barclay miał w nosie udział w tym skansenie kosztem 179 tysięcy funtów i przysięgi na wierność sołtysowi wsi, toteż zaczął domagać się uznania praw człowieka.

Doprowadziło to do reform demokratycznych – wprowadzenia 30-to osobowego parlamentu z 28 osobami wybieralnymi i dwiema niewyberalnymi, do którego wybory (w których uczestniczyło 57 kandydatów) odbyły się 10 grudnia ub. r. Wybory zniosły także trybut przez który sprawa się zaczęła. Nowy parlament zebrał się 21 stycznia. Jest to zapewne powolny koniec tego skansenu w którym tylko władca, Seigneur of Sark, miał prawo hodować gołębie i którego „rząd” znajdował się w jego mieszkaniu. Najciekawszy przywilej władzy to jednak Droit de Seigneur – prawo pierwszej nocy czyli prawo suwerena do spędzenia nocy z panną młodą. Nie jest już stosowane. Nie bez znaczenia dla faktu, że obecny władca, John Michael Beaumont, jest już po osiemdziesiątce. Ciekawe natomiast, czy prawo to egzekwowała jego poprzedniczka, Dama Sarku, Sibyl Mary Hathaway – uprawiając seks z panami młodymi. Ostatni skansen feudalizmu w Europie odchodzi właśnie do przeszłości.

Maciej Psyk

Publicysta, dziennikarz. Z urodzenia ślupszczanin. Ukończył politologię na

Uniwersytecie Szczecińskim. Od 2005 mieszka w Wielkiej Brytanii. Członek-założyciel Polskiego Stowarzyszenia Racjonalistów oraz członek British Humanist Association i afiliowanego Ealing Humanist Association.

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 13-02-2009)

[Oryginał.](http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6353) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6353>)

Contents Copyright © 2000-2009 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2009 Michał Przech

Autorem portalu Racjonalista.pl jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielami portalu są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie strony tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl